Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer B. Madlener
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Postbus 75200
1117 ZT Schiphol
Nederland

T +31(0) 20 40 62 000
F +31(0) 20 64 84 999

Schiphol
26 november 2024

Onderwerp
Reactie op ZBO evaluatie

OPENBAAR

Ons kenmerk
BSEC-2142124932-9465

Status
Definitief

Geachte heer Madlener, beste Barry,

Het onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) de 'Wettelijke Evaluatie LVNL 2019-2023' uitgevoerd. Het rapport reflecteert op de vijfjarige evaluatieperiode en beschrijft naast conclusies ook aandachtspunten voor verdere ontwikkeling.

De conclusies in het rapport zijn grotendeels herkenbaar en bevestigen dat LVNL functioneert conform haar wettelijke taak. Met deze brief geeft LVNL een reactie op een aantal van de bevindingen.

LVNL functioneert doeltreffend en doelmatig in een veranderende context
Een belangrijke conclusie is dat LVNL er de afgelopen 5 jaar in is geslaagd vliegverkeer veilig en betrouwbaar af te handelen. Veiligheid is de topprioriteit van LVNL. Dat heeft LVNL 365 dagen per jaar, 24 uur per dag, 7 dagen per week waargemaakt. Dat is ons bestaansrecht, en daar zijn we trots op.

Daarnaast is er veel bereikt. Denk aan het versterken van de interne organisatie en aan innovatie van belangrijke luchtverkeersleidingssystemen met zowel positief effect op de bereikbaarheid van Schiphol als op de vermindering van hinder. Ook hebben we in deze 5 jaar onze dienstverlening uitgebreid door luchtverkeersleiding te introduceren op Lelystad Airport. Van groot belang is verder de verduurzaming van onze bedrijfsvoering en het beperken van geluidshinder via procedure-aanpassingen.

En dat in een context waarin het speelveld rondom LVNL significant veranderde. Immers, de impact van de coronapandemie op de organisatie was groot. Daarnaast volgden ontwikkelingen in de politiek-bestuurlijke en maatschappelijke omgeving elkaar snel op. Deze ontwikkelingen hadden impact op de koers van LVNL, omdat de stabiliteit die kenmerkend is voor een organisatie die infrastructuur beheert zich in deze periode niet altijd gemakkelijk liet matchen met de politieke realiteiten van de dag.

Uitdagingen voor de toekomst
De aanbevelingen die het rapport aanreikt zijn grotendeels herkenbaar en zullen worden opgepakt. LVNL is druk bezig om het tekort aan luchtverkeersleiders op te lossen. Een opleiding tot luchtverkeersleider duurt enkele jaren. We zien met name de laatste anderhalf jaar meer luchtverkeersleiders die hun opleiding afronden. Voor de meeste groepen geldt inmiddels dat de tekorten zijn ingelopen of zal dat binnen afzienbare tijd gebeuren. Specifiek voor de groep Tower Approach verkeersleiders zullen de tekorten nog enige tijd aanhouden. Maatregelen om ook dit tekort op te lossen zijn onder andere het vergroten van het aantal opleidingsplekken en het uitbesteden van de Initial-training.
LVNL werkt verder aan een nieuwe visie en strategie. De verbinding tussen organisatieonderdelen, waaronder integratie van defensiemedewerkers en militaire dienstverlening in de organisatie en de rol van LVNL in de maatschappelijke context worden daarin meegenomen. Ook blijft LVNL werken aan de realisatie van de projecten en programma's zoals iCAS en 1ATM.

LVNL onderstreept de verbeterde samenwerking in de driehoek
Het rapport beschrijft dat geïnvesteerd is in de samenwerking binnen de driehoek en geeft aanbevelingen voor verdere verbetering. Het rapport constateert echter dat de onderlinge verhoudingen in de driehoek onvoldoende basis vormen om effectief om te gaan met de grote opgaven. Dat vraagt volgens LVNL om nuancering. Er is bij tijd en wijle een natuurlijke spanning tussen politiek beleid en de veilige uitvoerbaarheid daarvan. Mede daarom is er vanuit de overheid de laatste jaren aandacht voor deze uitvoerbaarheid, onder andere via uitvoeringstoetsen op voorgenomen beleid.

Ook in de onderzochte periode was het soms spannend. Vanuit het perspectief van LVNL heeft de overheid steeds voorzien dat eventuele spanningen de veilige uitvoerbaarheid nooit in de weg mogen staan. LVNL heeft ervaren dat de governance daar voldoende ruimte toe biedt. LVNL voelt zich binnen de driehoek gesteund, en begrijpt ook dat dat soms gepaard kan gaan met een inhoudelijke dialoog als de uitvoering niet in staat is te leveren wat door de politiek – soms op korte termijn – gewenst is.
De samenwerking gaat in de beleving van LVNL dus grotendeels goed en daar waar verbetering mogelijk is, zijn die al tijdens de evaluatieperiode zichtbaar. Deze hebben zich dit jaar doorgezet, dat wordt zo ervaren door alle partijen in de driehoek. LVNL is ervan overtuigd dat goede samenwerking en afstemming tussen de eigenaar, opdrachtgever en ZBO voor LVNL onverminderd van belang is en blijft. Samenwerking waarbij over en weer aandacht is voor elkaars verantwoordelijkheden en in een constructieve dialoog wordt omgegaan met de natuurlijke frictie die bij iedere vorm van goede samenwerking aanwezig is. Binnen de overlegstructuur in de driehoek die wordt beschreven in het rapport zullen de aanbevelingen geadresseerd worden.

Tot slot
LVNL kijkt terug op een intensieve en prettige samenwerking met uw departement om tot het rapport te komen. De bevindingen geven LVNL ook voor de toekomst steun en vertrouwen om blijvend waarde te creëren voor de Nederlandse samenleving, klanten en partners. Daarmee draagt LVNL bij aan een veilig Nederland, en aan een veilige, duurzame en efficiënte luchtvaart.

[redacted]

Michiel van Dorst
CEO LVNL